

30. oktober 2020

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en strategi for digital finans i EU (COM(2020) 591)

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde den 24. september 2020 en meddelelse om en strategi for digital finans i EU, hvor Kommissionen skitserer de områder, hvor der forventes igangsat nye initiativer og lovforslag i løbet af de kommende år.

Strategien har overordnet til formål at bidrage til, at EU udnytter de muligheder, som følger af den digitale udvikling og sikrer at europæiske forbrugere og virksomheder kan tage del heri samtidig med, at der sørges for en effektiv forbrugerbeskyttelse.

Strategien rummer tiltag inden for fire områder: 1) reducere fragmenteringen på det digitale indre marked for finansielle tjenesteydelser i EU og dermed give forbrugerne og virksomheder større adgang til grænseoverskridende tjenesteydelser og aktiviteter; 2) fremme digital innovation til gavn for forbrugere og markedseffektivitet; 3) skabelsen af et europæisk finansielt dataområde skal fremme datadreven innovation, herunder øget adgang til data og datadeling i den finansielle sektor; og 4) effektiv håndtering af de mange nye udfordringer og risici, der er forbundet med den digitale omstilling.

Regeringen støtter generelt strategien for digitalisering på det finansielle område og arbejder med at sikre en bedre adgang til digitale finansielle tjenesteydelser samtidig med, at der sikres en effektiv forbrugerbeskyttelse. Regeringen lægger vægt på, at der bør tages hensyn til velfungerende nationale løsninger. Regeringen vil tage stilling til konkrete forslag og initiativer i strategien i takt med at de fremsættes.

2. Baggrund

Den 24. september 2020 offentliggjorde Kommissionen en strategi for digital finans i EU, som er modtaget i dansk sprogversion den 28. september

2020. Strategien for digital finans er udarbejdet på baggrund af Kommissionens arbejdsprogram for 2020¹, hvor en af prioriteterne er ”Et Europa, der er klar til den digitale tidsalder”, og af Kommissionens meddelelse om ”En europæisk strategi for data²” af 19. februar 2020.

I første halvdel af 2020 har Kommissionen gennemført en offentlig høring som forberedelse af strategien, hvor den danske regering afgav hørings-svar³.

Strategien følger op på Kommissionens tidligere fintech-handlingsplan fra 2018⁴. Strategien indeholder et strategisk mål om bedre udnyttelse af digital finans til fordel for forbrugere og virksomheder samt fire prioriteter og dermed forbundne tiltag, som skal sikre, at forbrugere og virksomheder kan drage fordel af digital finans samtidig med at risiciene begrænses.

Strategien skal desuden ses i forlængelse af Kommissionens tre øvrige initiativer i meddelelsen om ”En europæisk strategi for data” fra den 19. februar 2020, som indeholdt en strategi for politiske foranstaltninger og investeringer for at fremme dataøkonomien i de kommende fem år, den bredere digitale strategi ”Europas digitale fremtid i støbeskeen⁵”, som udstak den generelle retning for Kommissionens indsats for den digitale økonomi frem mod 2025 og slutteligt Kommissionens hvidbog for kunstig intelligens⁶, som havde til formål at fremme brugen af kunstig intelligens samt at tackle de risici, der var forbundet til samme.

3. Formål og indhold

Meddelelsen udstikker Kommissionens strategi for digitalisering på det finansielle område i EU med initiativer, der skal fremme mulighederne ved digitalisering samtidig med, at der sikres en ordentlig forbrugerbeskyttelse.

Kommissionen ønsker med strategien at udforme tiltag, som skubber på den digitale omstilling, så EU derved kan blive ledende inden for digitale finansielle tjenesteydelser m... Strategien skal særligt understøtte, at nationale innovative løsninger i større omfang kan ekspandere på tværs af det indre marked. Tilsvarende skal bedre udnyttelse af de digitale muligheder på det finansielle område bidrage til den overordnede digitale omstilling i EU's økonomi og samfund.

¹ https://ec.europa.eu/info/publications/2020-commission-work-programme-key-documents_da

² Se Europaudvalget 2019-20, EUU Alm.del - Bilag 208 på <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/ERU/bilag/208/2171319/index.htm>

³ Se Europaudvalget 2019-20, EUU Alm.del - Bilag 807 på <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/EUU/bilag/807/index.htm>.

⁴ [https://www.eu.dk/samling/20181/kommissionsforslag/kom\(2018\)0109/kommissionsforslag/1471019/1869535.pdf](https://www.eu.dk/samling/20181/kommissionsforslag/kom(2018)0109/kommissionsforslag/1471019/1869535.pdf)

⁵ Se Europaudvalget 2019-20, EUU Alm.del - Bilag 209 på <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/ERU/bilag/209/2171327/index.htm>

⁶ Se Europaudvalget 2019-20, EUU Alm.del - Bilag 210 på <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/ERU/bilag/210/2171335/index.htm>

I strategien beskrives formålet, retningen, og processen for kommende initiativer og ændringer af EU-regulering for perioden 2020-2024. Nogle af initiativerne vedrører ændringer af konkrete direktiver og forordninger, mens andre initiativer er mere overordnet beskrevet.

Kommissionen angiver *fire strategiske mål* med strategien:

1. EU og den finansielle sektor skal sikre bedre udnyttelse af alle de muligheder, som den digitale udvikling indebærer.
2. EU skal fremme digital finans med stærke europæiske markedsaktører i front.
3. Forbrugere og virksomheder i EU skal gives adgang til fordelene ved digital finans.
4. EU bør fremme digital finans på grundlag af europæiske værdier og en sund regulering af risici.

For at opfylde de strategiske mål oplister Kommissionen *fire prioriteter*:

1. at tackle fragmenteringen på det digitale indre marked for finansielle tjenesteydelser og dermed give europæiske forbrugere adgang til grænseoverskridende tjenesteydelser og hjælpe europæiske finansielle virksomheder med at opskalere deres digitale aktiviteter,
2. at sikre, at EU's lovramme fremmer digital innovation til gavn for forbrugere og markedseffektivitet,
3. at skabe et europæisk finansielt dataområde for at fremme datadrevne innovation, som bygger på den europæiske datastrategi, herunder øget adgang til data og datadeling i den finansielle sektor, og
4. at tackle nye udfordringer og risici, der er forbundet med den digitale omstilling.

Nedenfor gennemgås de fire strategiske områder i meddelelsen med tilhørende initiativer.

3.1 Det digitale indre marked for finansielle tjenesteydelser

Strategien skal understøtte det indre marked ved at give forbrugere og virksomheder adgang til fordelene ved digitale finansielle tjenester. Strategien skal ligeledes understøtte, at forbrugere og detailinvestorer får adgang til mere innovative, forskelligartede og inkluderende bank-, investerings- og forsikringstjenester.

3.1.1 Muliggørelse af en kompatibel anvendelse af digitale identiteter på tværs af EU

Kommissionen vil senest i 2024 gøre det muligt for brugere af finansielle tjenester hurtigere og lettere at oprette kundeforhold hos finansielle institutter (såkaldt onboarding), også når kunden ikke er fysisk til stede. Fjernonboarding er særligt relevant ved grænseoverskridende udbud af finansielle tjenesteydelser⁷. For at sikre dette skal reglerne for bekæmpelse af

⁷ Det kunne f.eks. være oprettelse af en bankkonto eller en pensionsordning i et andet EU-land.

hvidvask og terrorfinansiering (AML/CFT) harmoniseres yderligere og rammerne for den europæiske forordning⁸, der dækker krav til elektroniske identitet (e-IDAS), skal revideres.

Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) skal senest i tredje kvartal 2021 udvikle retningslinjer til sikring af ensartede regler om, hvilke elementer der skal anvendes i identifikations- og verifikationsprocesserne af nye kunder, samt i hvilket omfang et finansielt institut kan forlade sig på kundekendingsprocedurer (customer due diligence, CDD) udført af tredjeparter, herunder andre finansielle institutter.

Kommissionens kommende lovgivningsforslag til en ny ramme for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering skal yderligere definere og harmonisere krav til CDD. Det skal gøre det lettere at udbyde tjenester på tværs af nationale grænser samtidig med, at kunders identitet sikkert skal kunne verificeres. Det kan eksempelvis ske ved at fastslå hvilke dokumenter, der er nødvendige for at fastslå en identitet, samt hvilke teknologier der kan anvendes til at kontrollere en identitet på en kunde, der ikke er fysisk tilstede. Kommissionens forslag ventes i 1. kvartal 2021.

3.1.2 Fremme opskaleringen af digitale finansielle tjenesteydelser på hele det indre marked

For at understøtte grænseoverskridende udbud af tjenesteydelser på tværs af EU vil Kommissionen undersøge, om der er behov for yderligere harmonisering af virksomhedernes mulighed for at tilbyde tjenesteydelser i andre medlemslande (passporting). Senest i 2024 bør princippet om passporting hvor en tilladelse i ét EU-land giver adgang til at udøve virksomhed i de øvrige EU-lande, finde anvendelse på alle områder med stort potentiale for digital finans. Kommissionen opfordrer til optrapning af indsatsen for at fremme samarbejde og til tilsynsmæssig konvergens på tværs af EU-landene.

For at styrke fokus på innovation vil Kommissionen også arbejde med de europæiske tilsynsmyndigheder⁹ på tværs af sektorer, særligt med fokus på at styrke det tværgående samarbejde i det såkaldte European Forum of Innovation Facilitators (EFIF), som består af nationale tilsynsmyndigheder samt de europæiske tilsynsmyndigheder. Derudover støtter Kommissionen etableringen af grænseoverskridende reguleringsmæssige sandkasser, så innovative løsninger kan testes på tværs af landegrænser.

For at fremme samarbejde mellem det private og det offentlige foreslår Kommissionen at etablere en EU-plattform for digital finans. På sigt skal

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF.

⁹ De tre europæiske tilsynsmyndigheder (ESA'erne) er Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA), Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA) og Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA).

denne platform udvikles til en samarbejdsplatform og et dataområde, hvor f.eks. innovation og ny teknologi i den finansielle sektor kan afprøves.

3.2 EU's lovramme fremmer digital innovation

Strategien skal sikre, at EU's lovramme for finansielle tjenesteydelser er egnet til den digitale tidsalder. Det skal bl.a. ske ved at muliggøre brug af innovative teknologier og at gøre lovrammen forenelig med bedste praksis inden for softwareudvikling.

3.2.1 Muliggørelse af EU-markeder for kryptoaktiver og tokeniserede finansielle instrumenter

Et af de nye innovative områder er distributed ledger teknologi (DLT)¹⁰, hvor mulighederne er store, men også byder på nye risici.

Kommissionen har sammen med nærværende strategi fremsat forslag til regulering af kryptoaktiver¹¹ og om en pilotordning for markedsinfrastrukturer baseret på DLT¹², jf. separat grund- og nærhedsnotat. Kommissionen ønsker senest i 2024 bl.a. med disse forslag at indføre en ramme, der muliggør udnyttelse af DLT og kryptoaktiver i den finansielle sektor og fremhæver, at DLT har potentiale lige fra at gøre det lettere for SMV'er at opnå finansiering til at give centralbanker mulighed for at udstede digitale centralbankvalutaer.

3.2.2 Fremme af samarbejde og anvendelsen af cloudcomputing-infrastruktur

For digitale virksomheder har anvendelse af cloudtjenester gjort det lettere og hurtigere at skalere deres virksomhed. For at sikre at finansielle virksomheder i EU har mulighed for at udnytte disse muligheder, har Kommissionen sammen med nærværende strategi fremsat forslag til en tilsynsramme for kritiske tredjepartsudbydere, herunder cloudtjenester¹³, jf. separat grund- og nærhedsnotat.

For at sikre tillid til cloudtjenester hos både finansielle institutter og myndigheder, har Kommissionen bedt EU's agentur for cybersikkerhed (ENISA) om at udvikle en certificeringsordning for cybersikkerhed for cloudtjenester.

3.2.3 Fremme af investeringer i software ved at tilpasse tilsynsreglerne for immaterielle aktiver

¹⁰ En distributed ledger (en distribueret hovedbog) er en database over transaktioner, som er spredt ud over et netværk af mange computere, frem for at være gemt ét centralt sted, f.eks. en bank. Alle medlemmer af netværket kan normalt se oplysningerne og – alt efter deres adgangsrettigheder – føje mere til. Dette kan f.eks. bruges til sikkert at overføre kryptovaluta uden brug af banker som mellemed, til andre betalingsløsninger til kunder uden om det nuværende traditionelle finansielle system, til at opbevare data eller til at administrere indgåede forsikringskontrakter.

¹¹ COM(2020) 593/3.

¹² COM(2020) 594/3.

¹³ COM(2020) 595.

Digital omstilling kræver betydelige investeringer i software. På nuværende tidspunkt er europæiske kreditinstitutter omfattet af strengere kapitalkrav end banker i andre jurisdiktioner uden for EU for så vidt angår investeringer i software. For at fremme overgangen til en mere digitaliseret banksektor vil Kommissionen inden længe vedtage delegerede retsakter i form af reguleringsmæssige tekniske standarder med fremskyndede lempelser fsva. softwareaktiver.

3.2.4 Fremme udnyttelsen af værktøjer baseret på kunstig intelligens (AI)
Værktøjer baseret på kunstig intelligens (AI) har bl.a. gjort det mere tilgængeligt at lave forudsigelser¹⁴. For virksomheder betyder det forventeligt omkostningsbesparelser på kort sigt og mulighed for at konkurrere på helt nye parametre eller markeder på længere sigt. For forbrugere vil det betyde, at de kan modtage langt mere skræddersyede ydelser til en lavere pris.

For at understøtte brugen af AI fremhæver Kommissionen behovet for betydelige investeringer på EU-plan. Kommissionen vil desuden i 2021 fremlægge forslag til en lovramme om AI, der afspejler europæiske værdier og håndterer bekymringen over uklare regler om AI og frygten for bias¹⁵ i afgørelser, som blev udtrykt i de høringssvar, Kommissionen modtog ved høringen i juni 2020. Endelig vil Kommissionen i forlængelse af lovrammen opfordre de europæiske tilsynsmyndigheder til at undersøge muligheden for at udstede retningslinjer for brug af AI på det finansielle område.

3.2.5 Løbende sikring af en fremtidssikret lovramme

Kommissionen fremhæver, at der i takt med den digitale innovation kan opstå reguleringsmæssige uklarheder. Kommissionen vil regelmæssigt udsende fortolkningsvejledning om, hvordan den eksisterende lovgivning om finansielle tjenesteydelser skal anvendes på nye teknologier. Første fortolkende meddelelse bliver forventeligt om kryptoaktiver og forventes udsendt i 2021.

3.3 Europæisk finansielt dataområde

Kommissionen sigter mod at oprette ”et fælles finansielt dataområde” ved at give bedre adgang til data og deling af data i EU. Kommissionens mål er at integrere europæiske kapitalmarkeder yderligere, kanalisere investeringer til bæredygtige aktiviteter, støtte innovation og tilvejebringe effektivisering for forbrugere og virksomheder.

3.3.1 Fremme af digital adgang i realtid til alle regulerede finansielle oplysninger

¹⁴ Det kan fx være en større præcision i kreditvurderinger eller et hurtigere overblik over nye trends i markedet pba. af store mængder af datapunkter og dermed fx lavere risiko for tab.

¹⁵ Med bias menes at afgørelser, der træffes på baggrund af AI, kan have en vis slagside og give forudindtagede resultater på grund af de anvendte faktorer. Det kan f.eks. være faktorer som race, køn eller alder.

Kommissionen ønsker, at alle finansielle oplysninger, som finansielle institutter skal offentliggøre ifølge EU-regulering om finansielle tjenesteydelser, senest i 2024 skal fremlægges i standardiserede og maskinlæsbare formater. Kommissionen vil derfor fremlægge forslag herom i form af ændringer af relevant EU-regulering om finansielle tjenesteydelser. Formålet er at lette adgangen til alle oplysninger, som er gjort offentligt tilgængelige og som har relevans for kapitalmarkederne.

3.3.2 Fremme af innovative IT-værktøjer for at lette indberetning og tilsyn
I 2021 vil Kommissionen sammen med de europæiske tilsynsmyndigheder udvikle en strategi for tilsynsdata. Formålet er bl.a. at sikre, at kravene om diverse indberetninger til tilsynsmyndighederne er utvetydige og egnede til automatisk indberetning, at der anvendes internationale standarder, at tilsynsdata indberettes i maskinlæsbare elektroniske formater og let kan kombineres og behandles.

Tilsynsdatastrategien skal senest i 2024 lette anvendelsen af IT-værktøjer, når finansielle institutter indberetter, og når tilsynsmyndigheder analyserer data. Kommissionen vil opfordre de europæiske tilsynsmyndigheder til at anvende IT-værktøjer til deling af oplysninger blandt nationale tilsynsmyndigheder og andre relevante EU-myndigheder.

Centrale dele af EU-lovgivningen skal desuden være maskinlæsbare og maskinekskerbare for at gøre det lettere at udforme og gennemføre indberetningskrav. Kommissionen har allerede iværksat et pilotprojekt for en begrænset række indberetningskrav i denne forbindelse.

3.3.3 Fremme af datadeling mellem virksomheder i og uden for EU's finansielle sektor (åben finansiering)

Kommissionen planlægger at iværksætte en revision i 2021 af det andet betalings tjenestedyret (PSD2)¹⁶. I forbindelse med revisionen vil Kommissionen senest midt i 2022 fremsætte et lovgivningsforslag om en ny ramme for åben finans (open finance).

Hvor åben bankvirksomhed (open banking) i PSD2 har gjort det muligt for kunderne at give en tredjepart adgang til deres betalingsdata i bankerne, er tanken med åben finans at give tjenesteudbydere adgang til flere data om finansielle produkter. Formålet er bl.a. at få bedre finansielle produkter, bedre målrettet rådgivning, forbedret adgang for forbrugere til transaktioner og mere effektive transaktioner mellem virksomheder. Ligesom med åben bankvirksomhed skal åben finans indføres med fokus på forbrugerbeskyttelse og respekt for databeskyttelse (GDPR), idet den registrerede person skal have fuld kontrol over egne oplysninger. Den lovgivningsmæssige ramme for åben finans skal være klar senest i 2024 og vil bl.a. bygge på et kommende initiativ med fokus på dataadgang.

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalings tjenester i det indre marked, om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF.

Desuden vil Kommissionen under den igangværende revision af EU's konkurrencepolitik sikre, at lovgivningen er klar til den digitale tidsalder. Det vil blive undersøgt, om der er behov for sektorspecifikke foranstaltninger for at sikre lige adgang til platforme for alle udbydere af finansielle tjenesteydelser. Rammen for åben finans har nær sammenhæng til de initiativer, der er bebudet i Kommissionens strategi for detailbetalinger, jf. separat grund- og nærhedsnotat, og de ovenfor nævnte initiativer omkring digitale identiteter.

3.4 Nye udfordringer og risici ved den digitale omstilling

Kommissionen ønsker at adresserede udfordringer og risici, som den digitale omstilling i den finansielle sektor indebærer.

3.4.1 Sikre den finansielle stabilitet, beskytte investorer og forbrugere på grundlag af princippet "samme aktivitet, samme risiko, samme regler"

Kommissionen ser det som sandsynligt, at teknologivirksomheder i stigende grad vil tilbyde betalinger og andre beslægtede tjenester og finansielle aktiviteter såsom finansiering eller forsikring. Det skaber en række nye risici og rejser nye spørgsmål vedrørende finansiell stabilitet og konkurrence på markedet for finansielle tjenesteydelser.

For at kunne håndtere disse udfordringer vil Kommissionen undersøge, om det er nødvendigt at tilpasse de eksisterende retlige rammer i overensstemmelse med princippet om "samme aktivitet, samme risiko, samme regler"¹⁷. Disse tilpasninger vil kunne ske på fire områder. For det første vil Kommissionen som nævnt revidere PSD2 og direktivet om elektroniske penge¹⁸. For det andet vil Kommissionen vurdere, hvordan der kan sikres omfattende tilsyn med de mere fragmenterede værdikæder og de nye udbydere af finansielle tjenesteydelser. Kommissionen vil overveje at oprette flere tilsynskollegier, dvs. autoriserede samarbejdsfora mellem nationale tilsynsmyndigheder. For det tredje vil Kommissionen vurdere, om EU's regler for tilsyn med koncerner, fx i direktivet om finansielle konglomerater¹⁹, er tilstrækkeligt brede og fleksible til det finansielle markeds struktur. Endelig, for det fjerde, vil Kommissionen overveje behovet for regulering af långivning fra virksomheder uden for bankområdet.

Kommissionen vil senest medio 2022 beslutte, om den finder det nødvendigt at ændre EU-lovgivningen i forhold til ovenstående. Det er Kommissionens hensigt, at reguleringen og tilsynet bør være tilpasset senest i 2024.

¹⁷ Dermed menes på det finansielle område, at hvis to i øvrigt ensartede aktiviteter udføres f.eks. af en traditionel bank og en teknologivirksomhed, men indebærer de samme risici for de involverede parter, skal de to aktiviteter være underlagt de samme regler.

¹⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:02009L0110-20180113&from=EN>

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:02002L0087-20140101&from=EN>

3.4.2 Beskyttelse af forbrugere og samfundshensyn

Kommissionen vil vurdere, om og hvordan kundebeskyttelse og adfærdsmæssige aspekter i en række EU-retsakter kan forbedres for at tage hensyn til nye, digitale måder at levere finansielle tjenesteydelser på.

Ved de kommende lovgivningsmæssige revisioner vil Kommissionen vurdere, om forbrugerbeskyttelsesregler og lovrammen for bekæmpelse af hvidvask af midler, finansiering af terrorisme og eventuelle andre former for finansielt svig, herunder skattesvig, er klar til den digitale verden, og om nødvendigt foreslå lovgivningsmæssige ændringer.

Kommissionen vil desuden finansiere programmer, der styrker den finansielle forståelse, f.eks. gennem Strukturreformtjenesten. Formålet er at sikre, at europæiske forbrugere kender deres rettigheder og at digitale finansielle produkter og tjenesteydelser hjælper til at bekæmpe finansiell udstødelse.

3.4.3 Styrkelse af digital operationel modstandsdygtighed

Kommissionen fremhæver nødvendigheden af, at de finansielle markedsdeltagere er digitalt operationelt modstandsdygtige. Derfor har Kommissionen fremlagt et forslag om en ny EU-ramme, der skal styrke digital operationel modstandsdygtighed²⁰, jf. separat grund- og nærhedsnotat.

4. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om meddelelsen. Europa-Parlamentet har tidligere støttet op om arbejdet med at fremme digitalisering.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant, da der er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Meddelelsen har i sig selv ingen konsekvenser for gældende dansk ret. Konsekvenserne af de enkelte forslag, der allerede er eller vil blive fremsat som led i strategien, vil skulle vurderes selvstændigt.

En række af de nævnte initiativer er allerede offentliggjort. Der henvises til selvstændige grund- og nærhedsnotater for disse.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Konsekvenserne af de enkelte forslag, der bliver fremsat som led i arbejdet med strategien, vil skulle vurderes selvstændigt.

Økonomiske konsekvenser

²⁰ COM(2020) 595, se også note 12.

Statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ingen statsfinansielle konsekvenser. Konsekvenserne af de enkelte forslag, der bliver fremsat som led i arbejdet med strategien, vil skulle vurderes selvstændigt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ingen samfundsøkonomiske konsekvenser. Konsekvenserne af de forslag, der bliver fremsat som led i arbejdet med strategien, vil skulle vurderes selvstændigt. I det omfang arbejdet med strategien for digital finans i EU er medvirkende til at udbrede digital finans i EU forventes det at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget omkring eID og adgang til data kan have konsekvenser for offentlige løsninger, som NemID/MitID. Mulige konsekvenser vil dog afhænge af den konkrete udformning af nye initiativer og kan således ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser. Konsekvenserne af de forslag, der bliver fremsat som led i arbejdet med strategien, vil skulle vurderes selvstændigt.

På baggrund af strategien er det ikke muligt at vurdere de erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Afhængigt af den nærmere udmøntning af strategien kan den dog medføre betydelige omkostninger.

8. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor med svarfrist den 8. oktober 2020. Der er modtaget hørings svar fra Finans Danmark (FIDA), Forsikring & Pension (F&P), Forbrugerrådet Tænk og Dansk Fintech Alliance (DAFINA).

FIDA bemærker, at Kommissionen bør sikre, at ny regulering er teknologineutral og innovationsfaciliterende, ligesom harmonisering af regulering også bør være i fokus. FIDA anfører ligeledes, at stærk forbruger- og investorbeskyttelse bør være vigtige elementer i den nye lovgivning. FIDA noterer i øvrigt, at datadeling er et vigtigt område, hvor det bør sikres, at dataportabilitet er operationel, og at der er lige dataadgang uagtet om man er en finansiel enhed eller ej.

F&P bemærker, at de ikke ønsker krav om tvungne API'er, men i stedet et styrket fokus på rammerne for datasamarbejde, datadeling og datapartnerskaber. F&P understreger derfor, at eventuelle tiltag i en kommende europæisk datalovgivning som udgangspunkt bør ske via frivilligt samarbejde om data og datapartnerskaber baseret på incitamentsstrukturer. F&P note-

rer sig også, at såfremt forsikrings- og pensionsbranchen tvinges til at udlevere data, bør der være gensidighed i krav til datadeling og bedre muligheder for delingen på tværs af sektorer.

Forbrugerrådet Tænk noterer, at det er positivt, at Kommissionen har forbrugerbeskyttelse på som en særskilt indsats i ny regulering på det digitale område.

DAFINA gør opmærksom på, at det er positivt, at Kommissionens strategi har teknologineutralitet, level playing field og devisen ”samme aktiviteter, samme regulering” i fokus.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt bred opbakning blandt andre EU-lande til nye initiativer på området for digital finans. Det skal bl.a. ses i lyset af, at udbredelsen af digitale løsninger og tjenester i den finansielle sektor må forventes at ville stige fremadrettet i EU og globalt. Herudover forventes ligeledes bred støtte da den digitale dagsorden overordnet indgår i arbejdet med genopretningen af europæisk økonomi efter COVID-19-pandemien.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter Kommissionens hensigt om at fremme digitalisering og innovation. Regeringen arbejder for, at den digitale økonomi i EU generelt kendetegnes ved et højt niveau af sikkerhed, tillid og tryghed, samt en stærk digital konkurrenceevne baseret på innovationsfremmende og teknologineutrale rammevilkår uden unødige byrder og barrierer.

Regeringen finder generelt, at strategien for digital finans indeholder mange gode og spændende tiltag, som regeringen ser frem til, at Kommissionen udmønter i konkrete forslag. Regeringen vil tage stilling til de konkrete direktiv- og forordningsforslag og øvrige initiativer fra Kommissionen i takt med, at de fremsættes.

Det er vigtigt, at nye initiativer giver merværdi, at de udvikles på baggrund af en reel efterspørgsel fra europæiske borgere og virksomheder, og at de bliver understøttet af tilstrækkelige konsekvensanalyser.

Regeringen lægger vægt på, at udmøntningen af initiativerne sikrer en fortsat høj grad af forbrugerbeskyttelse. Forbrugerne skal kunne bevare tilliden til den finansielle sektor, hvilket bl.a. fordrer, at reglerne tildeler forbrugerne samme beskyttelse, uanset om de bliver rådgivet og betjent analogt eller digitalt.

Regeringen vil arbejde for, at fremtidige løsningsforslag på EU-niveau tager hensyn til effektive nationale digitale infrastruktur og løsninger. Danmark er sammen med de andre nordiske lande blandt de mest digitaliserede lande i Europa, også når det omhandler den finansielle sektor. Det har digitale offentlige løsninger som NemID/MitID, e-Boks og e-skat været med

til at sikre. Samtidig har Danmark en moderne betalingsinfrastruktur, hvor næsten 90 pct. af alle detailbetalinger foretages elektronisk og hvor det er muligt at overføre midler inden for få sekunder (straksbetalinger).

Regeringen støtter Kommissionens fokus på, at nationale digitale identiteter skal fungere på tværs af det indre marked. Velfungerende og grænseoverskridende elektronisk identifikation (eID'er) vil være en gevinst for både forbrugere og virksomheder, som ønsker at handle på tværs af landegrænser i EU og dermed vil initiativet grundlæggende styrke det indre marked. Særligt kan fokus på eID understøtte et tværgående løft af den europæiske indsats mod hvidvask og terrorfinansiering, hvis sikkerheden, hvorved identiteter verificeres, bliver styrket. Arbejdet med europæiske eID bør ske under hensyntagen til allerede eksisterende og velfungerende nationale løsninger såsom NemID/MitID i Danmark.

Overvejelserne om "åben finans" har potentiale til at medføre væsentlige ændringer i den finansielle sektor. For at disse ændringer bliver positive og gavner både borgere og virksomheder, er det væsentligt, at der sikres et højt niveau af databeskyttelse samt at de forventede gevinster står mål med omkostningerne. Regeringen vil arbejde for, at der i overvejelserne om åben finans inddrages erfaringer fra betalingstjenestedirektivet (PSD2). Det er vurderingen på baggrund af tilsynet med de nævnte regler samt dialogen med andre europæiske tilsynsmyndigheder i regi af bl.a. EBA og KOM, at det har været et stort og komplekst projekt for markedsaktørerne i alle EU-lande at implementere. Indførelsen af "åben finans" skal derfor opvejes af fordele som f.eks. øget konkurrence, mere innovation, bedre produkter og lavere omkostninger.

Regeringen støtter, at EU-reguleringen udarbejdes med baggrund i det grundlæggende princip om "samme aktiviteter, samme risiko, samme regulering". Regeringen finder det desuden vigtigt at arbejde for at skabe lige konkurrencevilkår mellem udbydere af finansielle tjenesteydelser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.